

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums par tematu "ES tiesību aktu piemērošanas pārraudzība"

(Eiropas Revīzijas palātas veiktā pārbaude)

(pašiniciatīvas atzinums)

(2018/C 081/11)

Ziņotāji: **Bernd DITTMANN; Denis MEYNENT; Ronny LANNOO**

Biroja lēmums	30.5.2017.
Juridiskais pamats	EESK Reglamenta 29. panta 2. punkts
Pieņemts plenārsesijā	18.10.2017.
Plenārsesija Nr.	529
Balsojuma rezultāts	176/0/1
(par/pre/atturas)	

1. Secinājumi un ieteikumi

1.1. Lai izstrādātu atbilstošus tiesību aktus LES 3. pantā noteikto mērķu sasniegšanai, EESK atgādina, ka ir svarīgi ievērot šādus principus: pareiza īstenošana noteiktajos termiņos, subsidiaritāte un proporcionālitate, piesardzība, paredzamība, "vispirms domāt par mazākajiem", konkurētspējas ārējā dimensija un iekšējā tirgus pārbaude.

1.2. Eiropas tiesību aktu mērķis vienmēr ir veidot tādu tiesisko regulējumu, kas dotu uzņēmumiem un iedzīvotājiem iespēju izmantot iekšējā tirgus priekšrocības un neradītu nevajadzīgu administratīvo slogu. Tādēļ EESK uzskata, ka būtiska nozīme ir piemērošanas pārraudzībai uz vietas. Turklāt Komiteja atbalsta regulējumu, kuru iespējams pielāgot. EESK norāda, ka ne tikai regulējuma saturam, bet arī likumdošanas procesam ir jābūt pielāgojamam, lai tas atbilstu uzņēmumu un iedzīvotāju vajadzībām.

1.3. Tādēļ Komiteja uzskata, ka Eiropas Savienības tiesību aktu piemērojamība ir jāņem vērā jau leģislatīvā cikla sākumposmā, kad tiek sagatavoti ietekmes novērtējumi, un ka ir jāpilnveido Eiropas ekosistēma šajā jomā.

1.4. EESK tomēr norāda, ka labāks regulējums neaizstāj politiskus lēmumus un nekādā gadījumā nedrīkst radīt situāciju, ka tiek atcelts regulējums un pazemināts sociālās, vides un pamattiesību aizsardzības līmenis.

1.5. Lielākā daļa problēmu Eiropas Savienības tiesību aktu piemērošanā un īstenošanā rodas tāpēc, ka nav transponētas direktīvas. EESK savos atzinumos parasti iesaka izmantot regulas, nevis direktīvas.

1.6. EESK uzskata: lai izstrādātu tādu regulējumu, ko dalībvalstis un ieinteresētās personas var viegli īstenot, ir svarīgi uzlabot kārtību, kādā Komisija apspriežas ar ieinteresētajām personām.

1.7. Šajā sakarā EESK uzskata, ka Komitejai var būt noderīga loma, īstenojot likumdevēju un ES tiesību aktu lietotāju starpnieka funkciju. EESK pastāvīgi pielāgo savas darba metodes. Komiteja nesē nolēma aktīvi iesaistīties likumdošanas cikla novērtēšanā, sagatavojot pati savus *ex post* novērtējumus par Savienības *acquis*.

2. Ievads

2.1. Eiropas Savienības Revīzijas palātas loceklis *Pietro Russo* 2016. gada 21. decembra vēstulē informēja EESK priekšsēdētāja vietnieku *Michael Smyth*, ka administratīvajā līmenī tiks veidoti kontakti saistībā ar vispārējā stāvokļa apskatu, ko Revīzijas palāta sāks gatavot par ES tiesību aktu piemērošanas pārraudzību, ko veic Eiropas Komisija saskaņā ar tās

pieņēmumiem. Revīzijas palātas pārbaudes pamatā ir Līguma par Eiropas Savienību (LES) 17. panta 1. punkts, kurā noteikts, ka “Komisija sekmē vispārējās Savienības intereses un šajā nolūkā uzņemas atbilstīgu iniciatīvu. Tā nodrošina Līgumu piemērošanu, kā arī iestāžu saskaņā ar Līgumiem pieņemto pasākumu piemērošanu. Tā uzrauga Savienības tiesību piemērošanu, ko kontrolē Eiropas Savienības Tiesa”.

2.2. Revīzijas palātas loceklis *Leo Brincat* 2017. gada 3. maijā iesniedza EESK ģenerālsēkretāram dokumentu, kurā ietverti trīs jautājumu kopumi.

2.3. Ņemot vērā šā dosjē politisko nozīmīgumu, EESK ģenerālsēkretārs par to informēja Biroju, kas nolēma izveidot *ad hoc* grupu trīs locekļu sastāvā, kuras uzdevums būs sagatavot atbildi pašiniciatīvas atzinuma veidā saskaņā ar EESK Reglamenta 29. panta 2. punktu. Revīzijas palātai ir jāsaņem EESK ieguldījums, lai to iekļautu savā ziņojumā, kuru paredzēts iesniegt 2018. gada maijā.

2.4. Būtībā Revīzijas palāta vēlas uzklaut EESK viedokli par to, vai Eiropas Komisijas veiktās darbības, kuru mērķis ir panākt ES tiesību aktu ievērošanu, atbilst ES pilsoņu interesēm. Revīzijas palāta vēlas noskaidrot, kuri konkrētie tiesību aktu piemērošanas pārraudzības aspekti ir īpaši piesaistījuši EESK uzmanību.

3. Revīzijas palātas uzdotie jautājumi

3.1. Revīzijas palāta formulējusi trīs jautājumu kopumus ar mērķi noskaidrot EESK nostāju attiecībā uz:

- a) Komisijas uzsāktajām **pamatiniciatīvām** labākai ES tiesību aktu piemērošanai (“*Labāks likumdošanas process*” un “*ES tiesību akti: labāki rezultāti līdz ar labāku piemērošanu*”), konkrētāk, par iniciatīvu lietderību, pilsoniskās sabiedrības viedokli un pirmajiem šo iniciatīvu pozitīvajiem rezultātiem, ja tādi ir);
- b) **galvenajiem jautājumiem**, kas saistīti ar ES tiesību aktu labāku piemērošanu, tostarp par ES tiesību aktu piemērojamību, pārredzamību un sabiedrības informēšanu par tiem;
- c) Komisijas **galvenajiem pieņēmumiem** ES tiesību aktu labākas piemērošanas jomā, konkrētāk, par to, kā EESK izmanto Komisijas sagatavoto informāciju un pārskatus⁽¹⁾, kādas ir EESK piezīmes un ieteikumi par to, kā uzlabot pārskatu par tiesību aktu piemērošanu izstrādi.

3.2. Šajā atzinumā, kas nav uzskatāms par visaptverošu, sniegtas atbildes, kuru pamatā ir daudzos EESK atzinumos formulētie viedokļi⁽²⁾.

4. Vispārīgas piezīmes

4.1. Savienības mērķi ir noteikti LES 3. pantā. Konkrēti, “*Savienības darbība ir vērsta uz to, lai panāktu stabilu Eiropas attīstību, kuras pamatā ir līdzsvarota ekonomiskā izaugsme un cenu stabilitāte, sociālā tirgus ekonomika ar augstu konkurētspēju, kuras mērķis ir panākt pilnīgu nodarbinātību un sociālo attīstību, kā arī vides augsta līmeņa aizsardzību un tās kvalitātes uzlabošanu. (..) Tā veicina ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju un solidaritāti dalībvalstu starpā*”.

4.2. Šajā saistībā EESK atgādina, cik svarīgi ir jau definētie principi, lai izstrādātu atbilstīgus tiesību aktus iepriekšminēto mērķu sasniegšanai. Var minēt, piemēram, principu, kas paredz pareizu īstenošanu noteiktajos termiņos, subsidiaritātes un proporcionalitātes principus, piesardzības, pārdzamības, “vispirms domāt par mazajiem uzņēmumiem” principu, konkurētspējas ārējo dimensiju un pārbaudi iekšējā tirgū⁽³⁾.

⁽¹⁾ Sk. Komisijas 2015. gada ziņojumu “Eiropas Savienības tiesību aktu piemērošanas pārraudzība”, [COM(2016) 463 final].

⁽²⁾ OV C 132, 3.5.2011., 47. lpp., OV C 18, 19.1.2011., 100. lpp., OV C 277, 17.11.2009., 6. lpp., OV C 248, 25.8.2011., 87. lpp., OV C 24, 31.1.2006., 52. lpp., OV C 325, 30.12.2006., 3. lpp., OV C 43, 15.2.2012., 14. lpp., OV C 230, 14.7.2015., 66. lpp., OV C 383, 17.11.2015., 57. lpp., OV C 13, 15.1.2016., 192. lpp., OV C 303, 19.8.2016., 45. lpp., OV C 487, 28.12.2016., 51. lpp.

⁽³⁾ OV C 487, 28.12.2016., 51. lpp., 2.14. punkts.

5. Īpašas piezīmes

5.1. **Par Komisijas uzsāktajām iniciatīvām ES tiesību aktu labākai piemērošanai** (“*Labāks likumdošanas process*”⁽⁴⁾) un “*ES tiesību akti: labāki rezultāti līdz ar labāku piemērošanu*”⁽⁵⁾)

5.1.1. “*Labāka likumdošanas procesa*” tematika jau ilgāku laiku ir EESK darba kārtībā, un par šo tematu ir sagatavots liels skaits atzinumu un informatīvu ziņojumu⁽⁶⁾, ir notikušas daudzas debātes, semināri, uzklaušanās sanāksmes, kā arī izstrādāti pētījumi⁽⁷⁾.

5.1.2. Attiecībā uz programmas “*Labāks likumdošanas process*” principu piemērošanu EESK uzskata, ka regulējums pats par sevi nav šķērslis un ka, tieši pretēji, tas ir ļoti svarīgs, lai sasniegtu Līgumā izvirzītos mērķus. Tādēļ Komiteja ir gandarīta, ka EK priekšsēdētāja vietnieks *Timmermans* vairākkārt atgādina, ka ar *REFIT* programmu nedrīkst radīt situāciju, ka tiek aceltis regulējums un pazemināts sociālās, vides un pamattiesību aizsardzības līmenis⁽⁸⁾.

5.1.3. EESK uzskata, ka regulējuma uzlabošana ar mērķi panākt lietpratīgu regulējumu ir uzdevums, par kura izpildi ir atbildīgas visas Eiropas Savienības iestādes un dalībvalstis iedzīvotāju, uzņēmumu, patērētāju un darba ņēmēju interesēs. EESK tomēr norāda, ka labāks regulējums neaizstāj politiskos lēmumus.

5.1.4. Atzinumā, ko EESK izstrādājusi par paziņojumu “*Labāks regulējums*”, Komiteja⁽⁹⁾:

- atzinīgi novērtēja to, ka labāka regulējuma pasākumi aptver visus posmus tiesību aktu izstrādē un piemērošanā, tādējādi vienlīdz ņemot vērā gan *ex ante*, gan *ex post* pasākumus,
- aicināja Iestāžu nolīgumā par labāku regulējumu iekļaut ES konsultatīvās iestādes,
- atbalstīja ieinteresēto personu visaptverošu iesaistīšanu visā politiskās iniciatīvas dzīves ciklā, izmantojot konsultācijas,
- uzsvēra nepieciešamību izvēlēties piemērotas ieinteresētās personas un aicināja to ekspertu izvēlē, kas piedalās dažādās struktūrās, nodrošināt neatkarību, objektivitāti un pārredzamību,
- aicināja nodrošināt lielāku pārredzamību neformālu dialogu īstenošanā un lūdza ierobežot šā instrumenta izmantošanu,
- atgādināja Komisijai, ka nepieciešams pievērst vairāk uzmanības trūkumiem ES tiesību aktu transponēšanā un īstenošanā dalībvalstīs, un direktīvu vietā vairāk jāizmanto regulas.

5.1.5. Turklāt, piekrītot Komisijas uzaicinājumam iesaistīties *REFIT* platformā un ierosinot priekšlikumus, ar kuriem paredzēts uzlabot šīs platformas darbību⁽¹⁰⁾, EESK ir apliecinājusi savu apņemšanos panākt tādu ES tiesisko regulējumu, kas dotu uzņēmumiem un iedzīvotājiem iespēju izmantot iekšējā tirgus priekšrocības un neradītu nevajadzīgu administratīvo slogu.

5.1.6. Piedaloties *REFIT* platformas ieinteresēto personu grupas darbā, EESK aktīvi palīdzēja sagatavot vairākus platformas atzinumus, kas papildināja un arī turpmāk papildinās Komisijas gada darba programmu. EESK noteiktās prioritātes ir balstītas uz specializēto nodaļu iesniegto informāciju un cita starpā ietver priekšlikumu par vienkāršošanu, lai novērstu pārklāšanās un atkārtotu prasību problēmu, ko rada dažādi ES Savienības tiesību akti, kā arī nepieciešamību izstrādāt skaidrus un visaptverošus ES standartus būvizstrādājumiem (Būvizstrādājumu regula). Komiteja arī palīdzēja

⁽⁴⁾ COM(2016) 615 final.

⁽⁵⁾ OV C 18, 19.1.2017., 10. lpp.

⁽⁶⁾ Skatīt, piemēram, atzinumus “*Labāks regulējums*” (ziņotājs: *Dittmann*, OV C 13, 15.1.2016., 192. lpp.), “*Novērtējums par Eiropas Komisijas konsultācijām ar ieinteresētajām personām*” (ziņotājs: *Lannoo*, OV C 383, 17.11.2015., 57. lpp.), “*REFIT programma*” (ziņotājs: *Meynent*, OV C 303, 19.8.2016., 45. lpp.), “*Labāks likumdošanas process: īstenošanas akti un deleģētie akti*” (informatīvais ziņojums vēl nav publicēts OV, ziņotājs: *Pegado Liz*).

⁽⁷⁾ Var minēt, piemēram, 2016. gada Eiropas Patērētāju dienu, kuras temats bija “*Labāks regulējums patērētājiem*”, debātes ar EK priekšsēdētāja vietnieku *Frans Timmermans* 2017. gada 18. marta plenārsesijā, pētījumu “*Labākas likumdošanas īstenošana – Stoiber ziņojuma ietekme*”, 2015. gada Pilsoniskās sabiedrības dienu, kuras temats bija “*Pilsoniskais dialogs – instruments labākam likumdošanas procesam vispārējās interesēs*”.

⁽⁸⁾ OV C 303, 19.8.2016., 45. lpp. (2.2. punkts).

⁽⁹⁾ OV C 13, 15.1.2016., 192. lpp.

⁽¹⁰⁾ OV C 303, 19.8.2016., 45. lpp. (2.12.1. punkts).

sagatavot pilnīgu sarakstu ar ieteikumiem par to, kā uzlabot mehānismus, ko Eiropas Komisija izmanto, lai apspriestos ar ieinteresētajām personām, un tas sekmēs pamatnostādņu un labāka regulējuma rīku patlaban notiekošo pārskatīšanu.

5.2. Par galvenajiem jautājumiem, kas saistīti ar ES tiesību aktu labāku piemērošanu (tiesību aktu piemērojamība, pārredzamība un sabiedrības informēšana)

5.2.1. Piemērojamība

5.2.1.1. EESK pastāvīgi pielāgo savas darba metodes, lai palīdzētu novērtēt ES tiesību aktu piemērošanas kvalitāti. Pirms nepilniem diviem gadiem Komiteja nolēma aktīvi iesaistīties likumdošanas cikla novērtēšanā, izstrādājot pati savus *ex post* novērtējumus par Savienības *acquis*.

5.2.1.2. EESK⁽¹¹⁾ uzskata, ka ES tiesību aktu piemērojamība ir jāņem vērā jau leģislatīvā cikla sākumposmā, kad tiek sagatavoti ietekmes novērtējumi. Neraugoties uz panākto progresu, ir jāpilnveido Eiropas ekosistēma ietekmes novērtējumu jomā. EESK ierosina vairākus uzlabojumus lai paaugstinātu ietekmes novērtējumu kvalitāti, tostarp izstrādāt pārredzamas, pieejamas un plurālistiskas specifiskācijas pētījumiem ietekmes novērtējumu jomā, paplašināt Eiropas ietekmes novērtējumu reģistru, noteikt kvalitātes koncepciju un metodoloģisku pieeju, kas ietekmes novērtējumu pētniecības matricas līmenī būtu saskaņota starp dažādām ES iestādēm. EESK arī turpmāk būtu jāanalizē atsevišķi ietekmes novērtējumi (par jautājumiem, kuros Komitejai ir pārlicinoša nostāja), jāizvērtē metodoloģiskie aspekti un jāsniedz atzinums par to, kā vēlākajos likumdošanas cikla posmos tiek ņemta vērā ekonomiskā, sociālā, vides un teritoriālā dimensija. Šis darbs arī palīdzētu izstrādāt EESK konsultatīvos atzinumus par leģislatīviem projektiem, kuriem ir sagatavoti attiecīgie ietekmes novērtējumi.

5.2.1.3. Pēc EESK domām⁽¹²⁾, Eiropas tiesību akti vienmēr jāizstrādā ar mērķi veidot tādu tiesisko regulējumu, kas dotu uzņēmumiem un iedzīvotājiem iespēju izmantot iekšējā tirgus priekšrocības un neradītu nevajadzīgu administratīvo slogu. Tādēļ EESK uzskata, ka būtiska nozīme ir piemērošanas pārraudzībai uz vietas. Turklāt Komiteja atbalsta regulējumu, kuru iespējams pielāgot.

5.2.1.4. ES tiesību aktiem ir jābūt stingriem mērķu ziņā, tiem vienmēr jāatbilst Līgumā noteiktajiem mērķiem un jābūt elastīgi transponējamiem valstu tiesību aktos⁽¹³⁾. Šajā saistībā EESK atbalsta subsidiaritātes un proporcionālītātes principu precizēšanu.

5.2.1.5. EESK norāda, ka pielāgojamam jābūt ne tikai tiesību aktu saturam, bet arī likumdošanas procesam, lai tas atbilstu uzņēmumu un iedzīvotāju vajadzībām⁽¹⁴⁾. Tādēļ EESK iesaka, ka⁽¹⁵⁾:

- a) stingrāk jāpiemēro “labāka regulējuma” principi;
- b) tiesību aktu izstrādei jābūt pārredzamākai visos līmeņos;
- c) jāizstrādā sistemātiskākas pārraudzības sistēma direktīvu transponēšanai dalībvalstīs;
- d) jāņem vērā dalībvalstu parlamentu jaunā loma un paplašinātās pilnvaras, kas tiem noteiktas līgumos;
- e) Komisijai būtu biežāk jāizmanto arī skaidrojošie paziņojumi;
- f) vairāk pūļu jāiegulda tiesību aktu vienkāršošanā un kodifikācijā.

5.2.1.6. Lielākā daļa problēmu Eiropas Savienības tiesību aktu piemērošanā un īstenošanā rodas tāpēc, ka nav transponētas direktīvas. Tāpēc EESK savos atzinumos parasti iesaka izmantot regulas, nevis direktīvas⁽¹⁶⁾.

⁽¹¹⁾ OV C 434, 15.12.2017., 11. lpp. 4.6.1. punkts.

⁽¹²⁾ OV C 487, 28.12.2016., 51. lpp. (1.7. punkts).

⁽¹³⁾ Turpat (1.11. punkts).

⁽¹⁴⁾ Turpat (2.7. punkts).

⁽¹⁵⁾ OV C 248, 25.8.2011., 87. lpp. (3.6. punkts).

⁽¹⁶⁾ OV C 204, 9.8.2008., 9. lpp. (2.1. punkts).

5.2.1.7. Saistībā ar *REFIT* Komisija paziņoja, ka apspriešanās būtu jārīko arī par novērtējumiem, atbilstības pārbaudēm un deleģēto aktu un īstenošanas aktu izstrādi. Komisijai būtu vairāk jāņem vērā atzinumi, ko sagatavojusi Eiropas Komisijas Regulējuma kontroles padome, kuras kompetencē tagad ir arī *ex post* novērtējumi.

5.2.1.8. EESK uzskata: lai izstrādātu tādu regulējumu, ko dalībvalstis un ieinteresētās personas var viegli īstenot, ir svarīgi uzlabot kārtību, kādā Komisija apspriežas ar ieinteresētajām personām. Par šo jautājumu Komiteja jau ir sagatavojusi priekšlikumus, kuru mērķis ir strukturāli uzlabot apspriešanās procesu un nodrošināt tā uzraudzību⁽¹⁷⁾.

5.2.1.9. EESK jau ir paudusi nožēlu, ka labāka regulējuma programmas pasākumos nav pietiekami ņemta vērā līgumos noteiktā EESK loma, nozīme un pārstāvības funkcija un ka tādējādi netiek izmantota iespēja pielietot EESK locekļu kompetenci un īpašās zināšanas un novērtēt Komitejas uzdevumu īsteno vērtību. Diemžēl fakts, ka EESK ir iesaistījusies *REFIT* platformā (*ex post* posmā) nepietiekami atspoguļo Komitejas uzdevumus un atbildību demokrātiskās leģitimitātes un iestāžu efektivitātes pastiprināšanas jomā⁽¹⁸⁾.

5.2.1.10. EESK uzskata, ka ES *acquis* piemērošanā bieži vien trūkst valsts pārvaldes iestāžu politiskās gribas ievērot un likt ievērot tiesību aktu noteikumus, kuri šķietami neiederas valsts tiesību sistēmā un neatbilst valsts tradīcijām, un joprojām vērojama tendence pievienot ES tiesību aktu noteikumiem jaunus, nevajadzīgus regulatīvus mehānismus vai piemērot tikai atsevišķas šo tiesību aktu daļas, ignorējot pārējās daļas⁽¹⁹⁾.

5.2.1.11. Visbeidzot, EESK uzskata, ka *EU Pilot* sistēma (Komisijas un dalībvalstu neformāls dialogs par ES tiesību aktu neievērošanu pirms formālas pienākumu neizpildes procedūras uzsākšanas) ir vēl viens solis pareizajā virzienā, taču tās darbība vēl ir jāizvērtē. Turklāt šo sistēmu nevajadzētu izmantot, lai aizstātu pienākumu neizpildes procedūras.

5.2.2. Pārredzamība

5.2.2.1. EESK⁽²⁰⁾ ir pārliecināta, ka visi tiesību akti ir jāizstrādā publisku politisku apspriežu rezultātā. Komiteja uzskata, ka Eiropas likumdošanas process būtu jāpārskata Lisabonas līguma ietvaros un nepieciešamības gadījumā – izmantojot jaunu līgumu ar mērķi uzlabot ES politikas rezultātus. EESK vēlas uzsvērt tiesību aktu kvalitāti, leģitimitāti, pārredzamību un iekļaujošo raksturu.

5.2.2.2. Padomes sastāvu sanāksmēm, kurās lemj ar kvalificētu balsu vairākumu balsojumā, vajadzētu būt publiskām, lai nodrošinātu pārredzamību un demokrātiju. EESK uzskata, ka paātrināto likumdošanas procedūru trialoga ietvaros vajadzētu piemērot vienīgi ārkārtas gadījumos – turklāt tā ir noteikts arī līgumā⁽²¹⁾.

5.2.2.3. Pretstatā Eiropas Parlamenta komiteju sanāksmēm trialoga sanāksmes nav nedz pārredzamas, nedz pieejamas. Ja likumdošanas procedūra tiek ierobežota līdz vienam lasījumam, tiek ierobežotas arī pilsoniskās sabiedrības līdzdalības iespējas⁽²²⁾.

5.2.2.4. Eiropas Parlaments un arī tādas iestādes kā Eiropas Reģionu komiteja (RK) un EESK ir ciešāk jāiesaista Eiropas pusgada ciklā⁽²³⁾.

5.2.2.5. Komiteja jau vairākkārt uzsvērusi, ka deleģēto aktu gadījumā Eiropas Komisijai būtu jāuzlabo savu lēmumu pieņemšanas pārredzamība (sk. LESD 290. pantu)⁽²⁴⁾.

5.2.2.6. Daudzie iniciatīvu un programmu nosaukumi ("*Labāks regulējums*", "*Lietpratīgs regulējums*", "*Vispirms domāt par mazajiem uzņēmumiem*" u. c.) ir radījuši zināmu sajukumu. Būtu jāprecizē šo programmu un projektu hierarhija un mijiedarbība, lai sabiedrība saprastu, kam tie paredzēti⁽²⁵⁾.

⁽¹⁷⁾ OV C 383, 17.11.2015., 57. lpp.

⁽¹⁸⁾ OV C 13, 15.1.2016., 192. lpp. (2.6. punkts).

⁽¹⁹⁾ OV C 18, 19.1.2011., 100. lpp. (3.5. punkts).

⁽²⁰⁾ OV C 487, 28.12.2016., 51. lpp. (1.9. un 2.6. punkts).

⁽²¹⁾ Turpat (3.11. punkts).

⁽²²⁾ Turpat (3.15. punkts).

⁽²³⁾ Turpat (3.16. punkts).

⁽²⁴⁾ Turpat (3.17. punkts).

⁽²⁵⁾ OV C 230, 14.7.2015., 66. lpp. (5.2. punkts).

5.2.2.7. Lai nodrošinātu pārredzamību un leģitimitāti, EESK ir pieprasījusi⁽²⁶⁾, lai Komisijas veiktās konsultācijas notiktu, neskarot strukturētu pilsonisko dialogu (LES 11. panta 2. punkts) vai konsultācijas konkrētos ietvaros, piemēram, ar sociālajiem partneriem sociālā dialoga ietvaros (LESD 154. pants) vai konsultācijas ar padomdevējām struktūrām, piemēram, ar EESK (LESD 304. pants).

5.2.3. Sabiedrības informēšana

5.2.3.1. Jāveicina un jāuzlabo saziņa ar sabiedrību. Saziņa rada interesi, kas savukārt veicina izpratni. Tā dēvētajam jaunajam vēstījumam Eiropai būtu jāsākas ar Komisijas un dalībvalstu kopīgu komunikācijas un vienkāršošanas stratēģiju. Šajā ziņā, šķiet, ir lietderīgi vēlreiz atgādināt to, ko EESK jau uzsvērusi atzinumā par tematu "*vienotā tirgus akts*": politiskajām partijām, plašsaziņas līdzekļiem, izglītības iestādēm un visām ieinteresētajām pusēm ir vēsturiska atbildība par to, lai ES spētu veiksmīgi risināt globalizētās pasaules problēmjautājumus, pamatojoties uz mūsu sociālajai tirgus ekonomikai līdz šim raksturīgajām vērtībām⁽²⁷⁾.

5.2.3.2. Komisijas izveidotie atbalsta tīkli vēl nav pietiekami pazīstami; tas īpaši attiecas uz SOLVIT tīklu, kura mērķis ir palīdzēt ES iedzīvotājiem un uzņēmumiem gadījumos, kad kādas citas dalībvalsts publiskā pārvaldes iestāde neievēro viņu tiesības. EESK atzinīgi vērtē Komisijas iniciatīvu veicināt šā tīkla atpazīstamību.

5.2.3.3. Viens no iespējamiem risinājumiem⁽²⁸⁾ būtu šāds: Komisija plašāk informē sabiedrību par pārkāpumiem, jo tieši dalībvalstu valdības nepareizi vai novēloti transponē tiesību aktus vai vispār tos netransponē. Dalībvalstu valdības ir tās, kas attiecīgos tiesību aktus ir apstiprinājušas Padomē. Tās ir atbildīgas par ES tiesību kopuma principā nepietiekamo īstenošanu, kas ik gadu tiek konstatēta ziņojumos par Kopienas tiesību aktu piemērošanu. Komisijai turklāt būtu sistemātiski jāpārbauda, kādi pasākumi ir nepieciešami būtiskai pašreizējās situācijas maiņai, un jāņem vērā iepriekšējie EESK priekšlikumi⁽²⁹⁾ šajā jomā.

5.3. Par Komisijas galvenajiem pienākumiem ES tiesību aktu labākai piemērošanai (ES tiesību aktu piemērošanas pārraudzība⁽³⁰⁾ un ievērošana dalībvalstīs)

5.3.1. Jautājums par ES tiesību aktu piemērošanas pārraudzību, protams, ir EESK uzmanības lokā, un tā ir izstrādājusi vairākus atzinumus par šo tematu⁽³¹⁾. Komiteja šo jautājumu izskatījusi arī atzinumos par citiem tematiem ("*Lietprātīgs regulējums*", "*Labāks likumdošanas process*", "*REFIT*" u. c.) un uzklaušīšanas sanāksmēs un semināros par šo tematu (piemēram, saistībā ar *vienotā tirgus novērošanas centra* darbu).

5.3.2. Šajā sakarā EESK ir vairākkārt aicinājusi Komisiju iesniegt Komitejai gada ziņojumu atzinuma sagatavošanai, lai ņemtu vērā organizētas pilsoniskās sabiedrības viedokli par ES tiesību aktu īstenošanu un tādējādi veicinātu ES tiesību aktu piemērošanu⁽³²⁾.

5.3.3. EESK patiešām uzskata, ka tai var būt noderīga loma, īstenojot likumdevēju un ES tiesību aktu lietotāju starpnieka funkciju. Komiteja var, piemēram, sniegt konkrētu ieguldījumu Eiropas Parlamenta patstāvīgajā ziņojumā, kas attiecas uz gada ziņojumu par ES tiesību aktu īstenošanu dalībvalstīs, norādot uz papildinājumiem, kurus transponēšanas procesā ir ieviesušas dalībvalstis⁽³³⁾.

5.3.4. Turklāt EESK⁽³⁴⁾ ir ierosinājusi pasākumus, ar kuriem uzlabot direktīvu transponēšanu, proti:

- laikus paredzēt transponēšanu regulējoša instrumenta izvēli,
- paātrināt transponēšanas procesu pēc direktīvas publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, uzticot iekšējo koordinēšanu iekšējam kontaktpunktam, kurš pārvaldītu šim nolūkam izveidotu datubāzi,
- ja ir runa par konkrētiem un obligātiem noteikumiem vai definīcijām, dot priekšroku transponēšanai to pārrakstīšanas veidā,

⁽²⁶⁾ OV C 383, 17.11.2015., 57. lpp. (2.1.2. punkts).

⁽²⁷⁾ OV C 132, 3.5.2011., 47. lpp. (1.7. punkts).

⁽²⁸⁾ OV C 13, 15.1.2016., 192. lpp. (4.4.9. punkts).

⁽²⁹⁾ OV C 230, 14.7.2015., 66. lpp.

⁽³⁰⁾ COM(2016) 463 final.

⁽³¹⁾ OV C 204, 9.8.2008., 9. lpp., un OV C 347, 18.12.2010., 62. lpp.

⁽³²⁾ OV C 347, 18.12.2010., 62. lpp. (1.10. punkts).

⁽³³⁾ OV C 303, 19.8.2016., 45. lpp. (3.2.4. punkts).

⁽³⁴⁾ OV C 204, 9.8.2008., 9. lpp. (5. punkts).

- atļaut transponēšanu, izmantojot konkrētu atsauci uz preskriptīviem/obligātiem noteikumiem, piemēram, pielikumā iekļautiem to preču, vielu, priekšmetu sarakstiem, uz kuriem attiecas direktīva, veidlapu paraugiem un sertifikātiem,
- pielāgot valstu transponēšanas procedūras direktīvas darbības jomai, izmantojot paātrinātas izskatīšanas procedūru, tomēr neatstāt novārtā ar normatīvo aktu pieņemšanu saistītās obligātās iekšējās konsultācijas.

5.3.5. EESK arī uzskata, ka ES lietu pienācīga pārraudzība dalībvalstīs būtu Komisijai ļoti noderīga un uzlabotu Komisijas darba kvalitāti ⁽³⁵⁾.

Briselē, 2017. gada 18. oktobrī

*Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētājs
Georges DASSIS*

⁽³⁵⁾ OV C 325, 30.12.2006., 3. lpp. (6.1.13. punkts).